

O Volapükaflens Valöpo!

PÖTÜ YELACEN

In gased obsik lätik redakan digik äpenom dö yel 2005.

Ab, om neboldik, no äpenom demü benoseks mufa ün yel epasetöl ed ün yels büik. Kuratiko e timo egetobs sirkülapenädis, fulikis dinas nitedikis, tefikis, juitikis, geböfikis otüpo pro tikälavolf e pükigeb obsiks.

No äpenom dö spod liföfik in pads bevüresodik fa om pagaledöls; ni dö spod gretik e sapik ko studans e plägans püka obsik; ni dö tidabuks e vödems, kelis epübom in bevüresod. Kodü vob gretik at num volapükanas gretikon ai, e nem „Volapük" binon sevädik. Verätiko meritom nemi : Guvan Volapüka.

In top nonik ereidob u elilob vödis dana, nendoto bi valikos nu evedos nenküpetiko nomik. Sekü kod at gebob guli at, as Cifal, nemü ols, kels reidols gasedi at, ad danön ladafuliko Volapükafleni digik fiedik Ralph e ad nemön omi : Guvan Volapükamufa.

E kis dö yel okömöl-li? Id obs mutobs kevobön ad veitükön vobodi valik at bevü flens e sevädans, sodas pos obs valik nem „Volapük" posevon ai valöpo, e fütüro pük obsik ai olabon studanis e pläguganis.

Nulayeli läbik e progedik valikanes!

Brian. R. Bishop,
Cifal Volapükamufa

STALIN – LÄ KUR ZARA REDIK

Fa hiel Simon Sebag Montefiore
(Krüt fa hiel Robert Pontnau)

Kronig at binon lifikonot tefü el Stalin ma züamöpans nilikün oma sisä ävedom cif „löpikün" ün yel 1929 jü dead oka.

Lautan fövom jenädis de yel 1929 jü 1953, e säntretükom oki pö vol aldelik nämäda verik e kompenans ona, kels älaboms semikna fiedi nekredovik fo tirenan se Grusiyän. Ön mod at, jonom obes pödagluni tefik, pato progedi dredaba, keli el Stalin ämeikom yufü soafans ad privilegs nämäda äsi mätedans laidik, kels ai ädredoms negöni, kel äsinifon ti ai deadi.

Lautan nemom „nämädanis" at; pledadinis plina, kels fomoms famüli gretik ravik, bevü kels binoms els Molotov e Beriya famiküns, äsi els Yejov, Jdanov, Mehlis e Mikoyan.

Konotüls somikna nekredoviks demü lif pö sömit tata tüvons pianiko logodis peklänedöl dabinanas at. Zäno komädons el Stalin it, trigs oma famüliks, tef oma komplitik ko jimatan oka nemü „Nadya," jikel deidof oki nen nuned (süfül me kel primon buk); tikamagots fimik „cifa" tefü musig, bioskopalekan, literat, kalad omik miniludik e telik. Kaladäls at givons ome jenöfi „menätikün," nendas pardonons u klänedons kaladi omik dibo badöfiki.

Zü om stanons ai kanayans, lezilans, lestupans, ventürans. Valikans kolkömoms odis in vilads jönik len Mel Blägik ud in doms lüxüödik nilü ledom ela „Kreml," kö lufidons e ludrinons nen konsieniriprods, igo dü timäd badöfikün koböfükama e volakriga telid. Alan pledom rouli deidik, sevöl ai, das vöd lätikün duton te lü viläd tirenanas padünöl.

Nulodis epromon reklam. No jenöfo etuvob onis in buk at. Defon samo kapit tefü völad jenavik Stalinima. Binon-li te tiren Büzantänik, u sek fümik kobädima? Lautan seilom tefü atos. Ab stül literatik gudik koedon plöpön buki at, kel binon nen befeit reided nitedik, plitik e tidöfik.

(Buk rigik at pädabükon Linglänapüko, ab petraduton poso ini püks votik mödik)

VOLAPÜK IN SÜL

Volapükan aibinob
sis yels mödik, lesi!
Volapükan aiblebob
jüs God vokom obi.
Volapükans ya sibinoms
In sül lä God mödo;
e ba lanels li-lenadoms
Volapüki glato?

In julabams sun ologon
sölis lemäkabiks:
Wilkins, Leibnitz, Napoleon
studoms püki nulik.
Petrus, galöl sülayani
binom gönel püka;
ofen sagom: „Glidob oli! -
O pük vola - süla!

Poedot löpik pepenon fa söl Philipp Schmitt ün yel 1889, ven Volapük äbinon pük nämik labü slopans mödik da vol.

No binon Volapük adelik, ab difs bevü ons no binons mödiks. Samo, äsagoy ün tim et : „sibinön (= dabinön); „lanel" (= lanan); lemäkabik (= famik); „gönel" (= gönan);; „ofen" (= suvo). Id ädaloy pladön „li" fo värb, ed ägeboy finoti -on pla -oy. Ab Volapükan adelik kanon reidön e juitön poedoti at nen fikul gretik.

Klüliko söl Schmitt äbinom slopan lanälik püka. Sis tim oma, mödikos ecenon, ab Volapük fövon ai. Cedob, das, if binomöv is anu, fredomöv ad sevön, das juitoy poedoti oma nogna!

CILS KÄPTENA GRANT (fa hiel Jules Verne) (1)

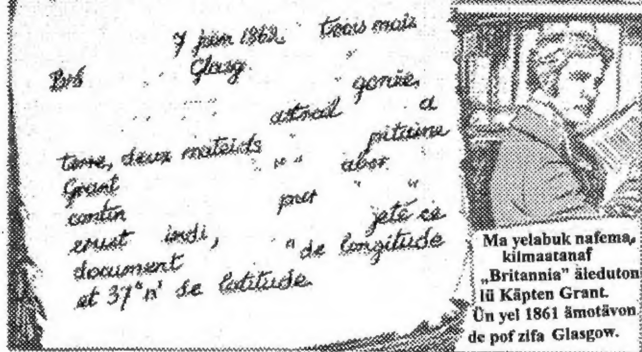

Zibidesiriko snapon jak bätazibi

E ya petovedon boidio

Ekö flad, o söl! se bälid jaka.
Ba ninädon dokümi.

Jenöfö! Bleds kil labü vödems in püks difik kil.
Aliks labons ninädi ot. Vödems Lingläna- e Deutänapük pekvänedons. Logobsös utosi, kel binos sevädovik Fransänapüko.

7 juin 1862 trois mats
Glasg
gonie
atroc
terre, deux matelots
pitaine
abor
Grant
contin
pris
jeté ce
cruel indi,
de longitude
document
et 37°11' de latitude
Ma yelabuk nafema, kilmaatanaf „Britannia" äleduton lü Käpten Grant. Ün yel 1861 ämotävon de pof zifa Glasgow. 1)

PRO UTANS, KELS NO GUDIKO SLIPONS

Ma spiket, saun gudik binon slip gudik. Ab ai mödikumans tuvons, das neit slipa laidik binon nesuvik.

Dü yeltum teldegbalid, slip gudik binon drim, keli nemömikumans ka 60% duinons nomiko.

Spikoy nenstopo dö fruts koapiskilükama; delagaseds ninükons diätis alsotik, too neit slipa nesaidik, cedü obs, binos jino nomik, äsif binobs nenämiks in tef at, äsif jenöfo lindifos. Slip nesaidik binon stad lanavik laidik. If dunobs nosi demü atos, if cedobs, das stad at ogudikumon, neveratobs. Stad at no gudikumon, taädo onegudikumon.

Neit bal slipa nesaidik ovedon vifiko vig zuniälik fulü cavs, nesäntretükäl e stigedov.

Vig vedon telvig, telvig vedon mul, e pos mul, noe fiofenol, abi sötol favön. Binol anu nenslipan. Nenkurad, dremäl e fikuls sogädik okömons suno.

Dabinons daülans za balions deg labü säkäds tefü slip. Slip nesaidik binon säkäd lanavik gretikün in Greta-Britän anu, komunikumo ka dadränälam, dremäl u nenkurad.

E ko lifayels ai mödikums, vedos ai negudikum. Pösod bal se pösods teldeg labon slipi nesaidik. Ab tefü mens labü lifayels plu ka mäldegs, balan se kil labon slipi nesaidik, e, se kod nepesevöl, voms mödikum ka mans labofs neities slipa nesaidik.

Kis binos-li kod atosa? Ma profäsoran, kel bejäfom slipistudi in niver zifa Loughborough (Linglän) : fealotädam, dadränälam u moted cilas kanons kodön slipasäkäds.

Plän kuratikum nenslipana binon: utan, kel labon fikulis ad slipön, kel no kanon laislipön, kel no kotenikon dö dul slipa, e kel sufon sekü fen laidik.

Mutobs lärnön ad slipön. If jäfikobs me nünöm, u televidobs tü düp latik neita, atos kanos flunön slipi obsik.

Ekö mobils frutik:

1. If golol lü bed e löädol se bed tü düp ot, ed if no slipilol dü del, slip ola ogudikumon.

2. No dunolös tu mödikosi bü slipüp. Vitolös valikosi labü kafein. No drinolös lalkoholi tu mödiki; jenöfo no drinolös flumoti alseimik to mödiki, i no gebolös nikotini.

3. If ebinol in bed plu ka minuts teldeg nen slipön, löädolös ad dunön votikosi, samo : ad reidön dü nelunüp, täno gololös lü bed dönu.

4. No blibolös in bed lunüpo. Nenslipans suvo seatons in bed dü tim lunikum ka slipans gudik.

AB KAT, KIÖPO BINON-LI?

Man bäldik ägivom seimna jikonömane okik bubamiti mö pauns degbal ad loetön. Ab jikonöman äfidof kläno oni, ed äplonof poso lü mastan:

„O mifät kion! Kat efidon miti valik!"

Man bäldik ägolom seiliko lü kvisinöp, ägleipom kati len nükaskin onik, ed äseidom oni sui vätöm - ävetoton kuratiko mö pauns degbal.

„Si!" äsagom jikonömane : „Pauns degbal mita dabinons us, ab kiöpo nu kat eblibon-li?"

SEVOBS PÜKIS VOTIK GUDIKUMO KA CEDOBS

Ereidob enu lartügi mu nitediki. Pelauton fa profäsoran Franco Fabbro, kel binom breinivestigan in niver zifa Trieste (Litaliyän).

Edatuvom, das nol pükas topon in topäds difik breina. Mens, kels elärnons pükis plu ka bali, e kels cedons, das nol pükas at binon negudik, osüpädons ad sevön, das nol pükas votik binon gudikum, ka ecedons büo.

Pösods anik, kels isufons mijenotis, e kels dubo idämükons dili patik breina, kö topon pük lomänik, etuvons, das do no äkanons spikön lomänapüki plu, votaflano äkanons spikön skilädiko püki votik, nol kela, cedü ons, äbinon fibik.

Ma vestig, atos blufos, das püks votik pamiedükons fa lomänapük.

DÖ FLEN MIOTIK E KLOK NEJÄFIDIK

Flen oba binom mu miotik
Sekü vob, kel dunom, alsotik.
Ab balna a vig,
Ya blägik äs nig,
Lavom oki flen at diotik!

Klok voma no plu jäfidon.
Äsekidof ai de on.
No plu segolof,
Bi düp no sevof,
Ven tren devegon de stajon!

SILANAN U LUNIM-LI?

Ven steifüloy ad bitön äs silanan, suvo bitoy äs lunim.

(ma hiel Blaise Pascal)